

# Uitkomst ANVR-enquête onder cliënten van ANVR-zakenreisbedrijven

## Aanleiding onderzoek

De ontwikkeling van COVID-19 heeft grote invloed op zakenreizen en de organisatie van zakenreizen door de Travel Management Company's (TMC's) aangesloten bij de ANVR. Inmiddels is 77% van de Nederlandse bevolking gevaccineerd en is herstel van de economie in volle gang. Ook bij zakenreizen is sprake van herstel, maar er is nog een lange weg te gaan en uiteraard is daarbij de vraag *hoe* dit herstel zal gaan plaatsvinden. Zal COVID het reisgedrag van zakenreizigers blijvend beïnvloeden en zo ja, op welke wijze?

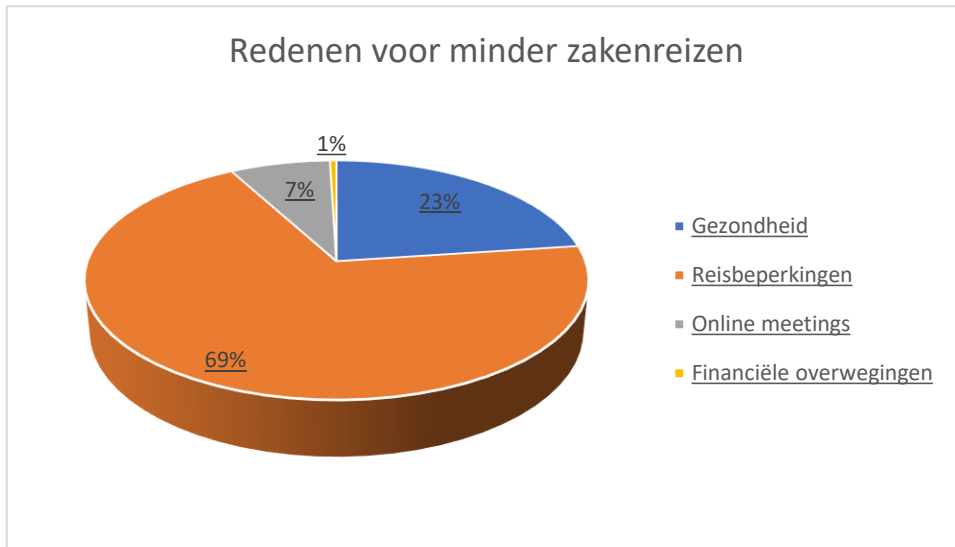
Reden genoeg voor de ANVR om een korte enquête onder reizigers van ANVR-zakenreisbedrijven te houden.

De enquête is gehouden in de periode eind juli- eind augustus 2021 onder cliënten van ANVR-zakenreisbedrijven. In totaal zijn 202 reacties ontvangen; een bemoedigend resultaat gelet op de vakantieperiode en met de kennis dat drukbezette zakenreizigers niet voor het eerst naar hun opvatting over zakenreizen in relatie tot corona wordt gevraagd.

## Huidige beperkingen in het reizen

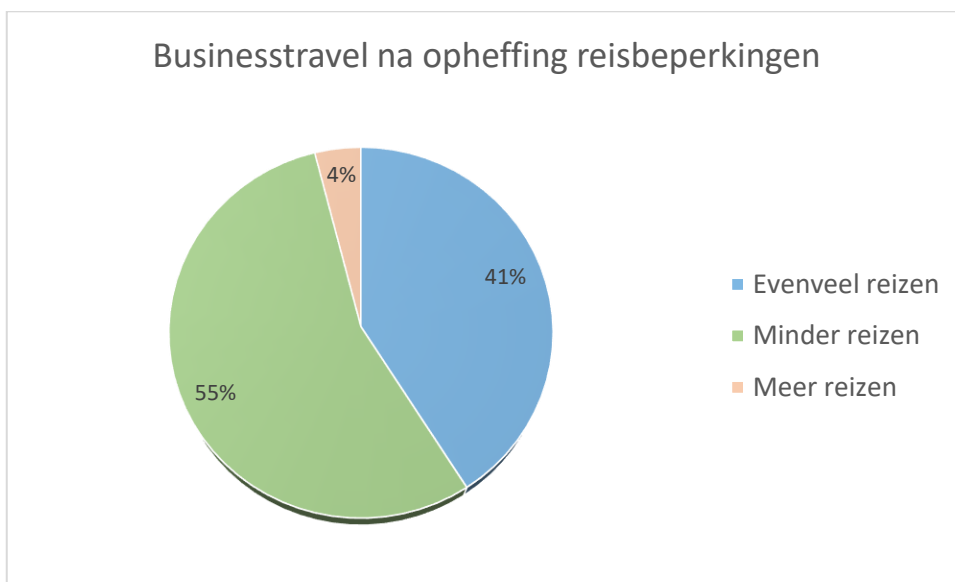
Aan de reiziger is gevraagd wat nu de precies de belangrijkste reden was om minder zakenreizen te ondernemen.

De hoofdredenen zijn de opgelegde reisbeperkingen vanuit de Nederlandse overheid en vanuit de overheid van het (zaken)bestemmingsland (69%). 23% gaf aan dat de gezondheid van de zakenreizigers (en medewerkers) i.v.m. het risico op corona de belangrijkste reden was. 7% gaf aan dat de mogelijkheden om online meetings te houden de reden was voor minder reizen. Opvallend was dat slechts één van de geënquêteerden financiële redenen opgaf als belangrijkste beperking.



#### Reizen na opheffing van reisbeperkingen

Als reisbeperkingen volledig zijn opgeheven, wat is dan de verwachting ten aanzien van business travel vergeleken met vóór de pandemie, was een van de vragen. 55% Verwacht dan minder te gaan reizen. 41% Verwacht weer net zoveel te gaan reizen en 4% verwacht zelfs méér te gaan reizen dan voor de pandemie.

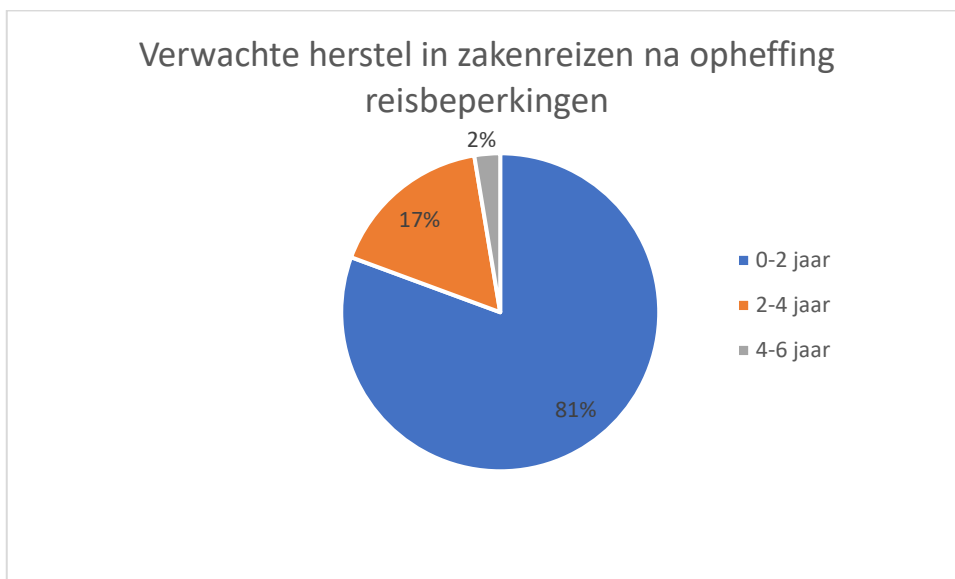


Van de zakenreizigers die als reden hebben opgegeven minder te reizen vanwege online meetings en gezondheid verwacht het merendeel na opheffen van alle reisbeperkingen minder te blijven reizen. Bij de reizigers voor wie de reisbeperkingen de belangrijkste reden is om nu meer te reizen, geeft een meerderheid op straks weer net zoveel of zelfs meer te gaan reizen.

## Terug naar herstel

In de enquête is ook de vraag gesteld hoe lang het duurt voor er weer sprake is van herstel van zakenreizen zodra de reisbeperkingen volledig zijn opgeheven.

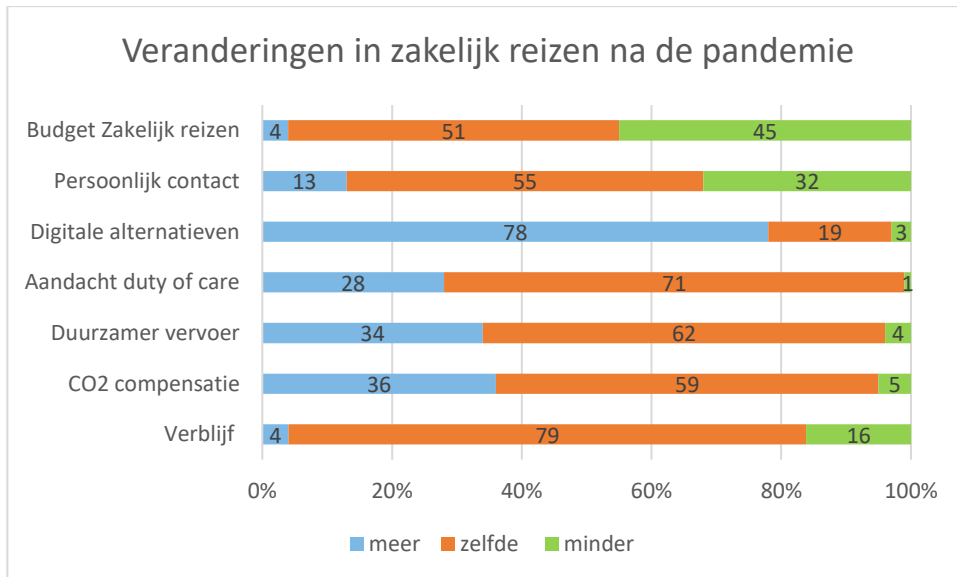
Het overgrote deel van de respondenten (81%) verwacht herstel in zakenreizen binnen 2 jaar. 17% verwacht dat dit toch wel iets langer duurt (2-4 jaar) en 2% verwacht een herstel pas op een termijn van 4-6 jaar. De laatste categorie zijn reizigers die - zonder uitzondering - ook verwachten minder te gaan reizen na opheffing van de reisbeperkingen. De reizigers die verwachten meer te gaan reizen na opheffing van de reisbeperkingen verwachten – wederom zonder uitzondering – dat binnen 2 jaar de zakenreismarkt zich heeft hersteld.



## Veranderingen in zakelijk reizen na de pandemie

Verwachten zakelijke reizigers (grote) veranderingen na de pandemie? Bij een aantal ontwikkelingen is gevraagd of men verwacht of dit meer (langer), het zelfde of juist minder (korter) zal zijn. In de meeste gevallen verwacht het grootste deel van de respondenten een gelijkblijvende ontwikkeling d.w.z. meer dan de helft verwacht eigenlijk op de meeste aandachtsgebieden geen verandering (oranje in de onderstaande grafiek)

Daar is echter één grote uitzondering op: bijna 80% van de respondenten verwacht meer gebruik te gaan maken van de digitale alternatieven. 45% Verwacht een lager budget aan



zakelijke reizen te besteden, waarbij slechts 4% een hoger budget verwacht. 32% Van de geënquêteerden verwacht dat het persoonlijke contact zal verminderen. Aan de andere kant verwacht 68% dat het persoonlijke contact blijft of zelfs zal toenemen. Bijna 30% spreekt de verwachting uit dat de duty of care zal gaan toenemen. Uiteraard is dit niet zo verwonderlijk, maar het geeft aan dat er zeker nog ruimte is voor aanscherping of verbetering. Ook meer dan 1/3 verwacht een grotere aandacht voor duurzaam vervoer in het bedrijf na de pandemie. Hetzelfde (zelfs nog iets meer) geldt voor het belang van het compenseren van CO2. Weliswaar verwacht 16% dat de duur van het verblijf bij zakenreizen korter zal worden in de toekomst, maar bijna 80% ziet dat niet veranderen.

### Andere rol TMC

Belangrijk voor de bij de ANVR aangesloten TMC's is uiteraard de vraag of de rol van de TMC na de pandemie gaat veranderen. 65% geeft aan een (andere) rol voor de Travel Management Companies te zien als het gaat om advies, kennis en expertise. Bij iets minder dan 1/3 (31%) regelt de TMC alleen de reis en verwacht men dat dit niet zal veranderen. Gelet op de grotere behoefte aan duty of care, CO2-compensatie, meer duurzaam vervoer maar een lager budget, ligt er een mooie maar flinke uitdaging voor de TMC's.

### Tot slot

Tenslotte is aan de respondenten de gelegenheid gegeven reacties te geven op de vragen. Een beperkt aantal maakte hier gebruik van. Enkele geënquêteerden verwachten dat vooral de korte EU-trips ("dagje op-en-keer") in frequentie zullen afnemen, maar verwachten niet dat dit geldt voor de wat langere reizen b.v. buiten Europa. De reactie "minder, maar wel meer duurzaam (reizen met de trein)" past in het beeld van de enquête-uitkomsten.

ANVR

Leusden, 10 september 2021